

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

De Conversatione Apostolica A Curatoribus Animarum piè & fructosè
instituenda - Complectens vatos & solidos modos juvandi & consolandi
diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas

Lohner, Tobias

Dilingae, 1677

Memb. III. Quid circa ipsam productionem & supplisum sit observandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48248](#)

M E M B R U M III.

Quid circa ipsam productionem & supplicium
Rei sit observandum.

I. Lluscente fatali die prima sit cura Sacerdoti, ut formato
S. Crucis signo, & invocato in vota DEO, eidem dies illa
offeratur intentione optima; uniatur diei, quo Christus pas-
sus est; imploretur auxilium Sanctorum, præfertim Patrono-
rum, & illius, cuius nomen gerit Reus. Detur opera, ut con-
ficietur iterum, lucretur indulgentias, conformetur voluntas
cum divina, & alia exerceantur pieratis opera, usque dum
carcere educatur; solatio erit magno, si indicetur pro ejus fe-
lixi morte jam litatum DEO, pro anima vero denuo litan-
dum. Spondeat quoque Sacerdos, se rogaturum plures, maxi-
mè vero Spectatores post supplicium sumptum, ut pro eo
preces, & forte etiam indulgentias aliquas (maximè men-
struæ Communionis, ubi earum facultas est) offerre di-
gnentur.

II. Caveat, ne quidquam ad festinandam mortem pro-
ferat; immò interrogatus à fætallibus vel alijs, an omnia sint
absoluta respondeat, sui munera esse, cum Reo de animæ
salute agere, reliqua sui fori aut judicij non esse. Secundum
Vasquez tamen irregularitatem homicidij publici non in-
currunt personæ privatæ, sed tantum Ministri Justitiæ.

III. Curet, ut, cum educitur Reus, ejusque scelera pu-
blicantur; item cum ducitur ad locum supplicij, atque ad eum
pervenitur, semper habeat preces commodas, quales peti pos-
sunt ex Trostbruny P. Vogleri & aliis, quamvis valde suafac-
tum, ut orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam
cum Symbolo Apostolorum frequenter recitando præeat, &
subinde convenientes actus variarum virtutum immisceat.
Saepè etiam SS. Passionis mentionem faciat, atque in memo-
riam revocet, quomodo Christus raptus fuerit ad tribunalia,
eductus, crucifixus &c. suásque actiones uniat illius actio-
nibus.

IV. Cum fertur sententia decretoria, hortetur Reum, ut
cum humilitate & resignatione magna de justissima DEI
manu accipiat, rogetque DEUM ardentibus suspiriis & verbis
ferven-

200 *De Captivorum Confortatione Apostolica.*
ferventibus, ut intuitu hujus feralis sententiæ dignetur cum
sententia mortis æternæ liberare.

V. Cùm Reus ad mortem pergit, summopere curandum
est, ne oculis hoc illuc vagetur, obvios salutet, aut alloquatur
maximè amicos aut consanguineos, sed totis viribus in unam
animæ salutem incumbat. Si transeundum sit propter tem-
plum vel crucem, juvabit Christum vel sacram ædem incli-
nato capite, aut forsitan etiam flexo poplite venerari, & opem
gratiæ divinæ exposcere.

VI. Proderit in tam funesto itinere orare continuo;
quod ut siat suavius, nunc è libello preces recitentur, nunc
memoria, prout affectus dictaverit, actus virtutum eliciantur,
præsertim contritionis, fidei, spei, resignationis, invocationis,
&c. Sæpe tamen clamare non expedit, quia non raro magis
turbatur animus Rei, & quodam horrore percussunt vocifer-
tiones hujusmodi. Curet, ut manibus teneat crucem, circum-
ligatum sit rosarium, si quidem manus post tergum non sint
revinctæ, tum enim ipse crucem ferat, & sæpius offerat deoscu-
landam.

VII. Cùm in conspectum loci fatalis venerit, conetur
Reo adimere horrorem, vel minuere certè. Proderit exem-
plum S. Andreæ in memoriam revocare, & explicare, quo ani-
mo Christus montem Calvariae ascenderit. Juvabit etiam
frequenter tum repetere voces illas: *Fiat voluntas tua, sicut*
in cœlo & in terra: Domine, non quod ego volo, sed quod tu. Di-
mine, hic ure, hic seca; modò parcas in æternum. Etiam si occi-
rit me, in eo sperabo.

VIII. In ipso loco denuò & magno cum affectu inter-
roget, num animum aliquid cruciet, vel remordeat conscienciam?
num iterum confiteri velit? an alia quapiam tentatio-
ne impugnetur? adhortetur exquisitis verbis ad luctam ulti-
mam, in quâ si vîctor evadat, triumphatus sit in æternū. Ile-
rum quærat, num omnibus ignoverit? ingeminantur actus
contritionis, resignationis, virtutum Theologicarum, suadea-
tur osculum crucis, & ejusdem ad pectus amorosa appressio.

IX. Ut majori cum alacritate vel ictum, vel la-
queum recipiat, rursum pollicetur Operarius, se illius post
mortem memorem futurum; nec unquam desistat à cohorta-
tione ad patientiam. Curet, ut sæpe ingeminet SS. nomi-
na Je-

na JESUS, MARIA. Et, In manus tuas, Domine, commendando spiritum meum.

X. Si fur ad suspendium damnatus, dum scalas ascendit, cupiat confiteri, censet doctus quidam Theologus, Sacerdotem vel petere posse à Judge, ut eum rursus demittat, quia Confessarius respectu animæ in Reum jus habet fori interni; vel si nullus alias adsit modus, eminus eum absolvere posse propter datum signum confessionis.

XI. Quod si Reus omnino nunquam confiteri vellet, idem Doctor censet, ipsum posse invitum, & non confessum plecti, cum ex malitia & non tantum ex fragilitate in tale periculum se conjiciat. Tentanda tamen prius sunt omnia cum tali obstinato, & 1. Hortandus etiam flexis genibus, si opus erit ad curam animæ. 2. Recensendæ tragicæ historiæ impoenitentium, Inferorum poenæ. 3. Irato vultu discessus simulandus. 4. Alius Reus admonendus, ut illi meliora suadeat consilia. 5. Redeat Operarius, & excusat factum; ostendat spem sanioris mentis & consilij, paratum se sanguinem pro ipsius salute fundere, si fieri possit, & DEUS velit. 6. Si nihil hac proficiant, cum adstantibus pro eo orandum erit, & Reus monendus, ut idem faciat. 7. Si neque his aliquid proficiat, non desistat, sed in ipso etiam fatali loco eum suæ salutis admoneat.

M E M B R U M IV.

Quid post mortem Rei sit observandum.

I Postquam Reum vitâ excessisse judicaverit, hortetur circumstantes Spectatores, ut animam defuncti DEO secum commendent, ut, si quid expiandum adhuc illi de peccatis restiterit, id per infinitam suam misericordiam & passionem ac merita Filii sui, ac Domini nostri JESU CHRISTI condonare dignetur. Quod quidem hoc vel simili modo præstare poterit: Per dilecti Spectatores, spectatis agonem & luctam ultimam dilectissimi in Christo Fratris nostri N. cuius anima, nisi ob mortem tam pie & Christianè obitam merito speremus, ab Angelis in cœlos fuisse deportata, quia ramen occula a nobis sunt admiranda Dei iudicia, ideo, ut si quid forte eidē adhuc in altera vita expiandum restabit, id per infinitam DEI misericordiam, meritaque copiosissima Christi Filii eius. & omnium Electorum